

Съобщение за пресата

Люксембург, 10 януари 2022 г.

Подкрепата от ЕС за върховенството на закона в Западните Балкани е оказала слабо въздействие по отношение на основните реформи

Действията на ЕС са оказали слабо въздействие за насърчаването на основните реформи в областта на върховенството на закона в Западните Балкани, се посочва в нов специален доклад на Европейската сметна палата (ЕСП). В региона са извършени някои технически и оперативни реформи. Поради недостатъчната политическа воля и липсата на ангажираност обаче подкрепата от ЕС като цяло е била недостатъчна за справяне с дългосрочните проблеми в области като независимостта на съдебната система, концентрацията на власт, политическата намеса и корупцията, отбелязват одиторите.

Албания, Северна Македония, Черна гора и Сърбия са страни кандидатки, а Босна и Херцеговина и Косово са потенциални кандидатки за членство в ЕС. Всички те обаче продължават да се сблъскват с проблеми, свързани с върховенството на закона и основните права. Вече повече от 20 години ЕС им помага при изпълнението на програмите им за реформи. Помощта от ЕС се планира по две взаимосвързани насоки на действие: финансова подкрепа (възлизаща на около 700 млн. евро между 2014 г. и 2020 г.) и политически диалог. Докладът на ЕСП има за цел да провери дали тези действия са били подходящи за изпълнение на поставените цели.

Приоритетите на ЕС в областта на върховенството на закона в Западните Балкани са ясни и като цяло са претворени добре в конкретни действия в рамките на Инструмента за предприсъединителна помощ. Въпреки това одиторите заключават, че най-важните рискове по отношение на устойчивото въздействие на неговите действия все още са недостатъчно овладени. Мерките за подобряване на недостатъчния административен капацитет и политическа воля, които са от съществено значение, са малко на брой и често неефективни. Одиторите посочват също, че прилагането на предварителните условия по отношение на финансирането и изпълнението на проектите е било непоследователно. Освен това ЕС много рядко е използвал възможността за временно преустановяване на помощта, ако някоя държава бенефициент не спазва основните принципи на

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

демокрацията, върховенството на закона и зачитането на правата на човека. И накрая, одиторите отбелязват, че подкрепата от ЕС за гражданското общество е недостатъчна за посрещане на нуждите на сектора и е основана предимно на краткосрочни проекти.

„Подкрепата от ЕС за върховенството на закона в Западните Балкани очевидно не е успяла да доведе до цялостна промяна“, заяви Юхан Партс, членът на Европейската сметна палата, който отговаря за доклада. *„Слабият напредък, постигнат през последните 20 години, застрашава цялостната устойчивост на подкрепата от ЕС, предоставяна в рамките на процеса на присъединяване. Губи се доверието към постоянните реформи, ако те не довеждат до осезаеми резултати.“*

Ако се приеме, че действията на ЕС са спомогнали за реформите, това се дължи на факта, че докладите са съсредоточени по-скоро върху количествените резултати, отколкото върху действително постигнатото от реформите. Оценките на изпълнението, извършени от одиторите на ЕС, обаче представят много различна картина. Те показват, че напредъкът по отношение на върховенството на закона в региона като цяло е доста ограничен и е трудно да се постигне устойчивост. Въпреки предоставяната от ЕС в продължение на десетилетия политическа и финансова подкрепа, в много държави от Западните Балкани продължават да съществуват фундаментални проблеми. Сред тях са проблемите, свързани с независимостта на съдебната система, борбата с корупцията (която все още засяга всички нива) и свободата на изразяване на мнение.

ЕСП препоръчва Европейската комисия да укрепи механизма за насърчаване на реформите в областта на върховенството на закона, да увеличи подкрепата за организациите на гражданското общество и независимите медийни източници, да обвърже по-тясно финансирането с напредъка в областта на върховенството на закона и да подобри докладването и мониторинга на проектите.

Обща информация

Названието „Косово“ не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

Специален доклад № 1/2022 „Подкрепа от ЕС за върховенството на закона в Западните Балкани — въпреки усилията, основните проблеми продължават да съществуват“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu).

През септември 2021 г. ЕСП публикува доклад относно [действията на ЕС за борба с корупцията на високо равнище в Украйна](#).

Европейската сметна палата представя своите специални доклади пред Европейския парламент и Съвета на ЕС, както и пред други заинтересовани страни, като националните парламенти, бизнеса и представители на гражданското общество. По-голямата част от препоръките, отправени от ЕСП в нейните доклади, се изпълняват.

Контакт с пресслужбата

Пресслужба на ЕСП: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu — Моб. тел.: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — Моб. тел.: (+352) 691 553 547